

Beslissing

van de VREG van 28/03/2023

met betrekking tot het investeringsplan 2023-2032 van
elektriciteitsdistributienetbeheerder PBE

Inhoud

I.	Inleiding	3
I.1.	Aanleiding.....	3
I.2.	Wettelijke kader	3
I.3.	Voorwerp.....	8
I.4.	Voorafgaande traject.....	9
II.	Analyse en beoordeling.....	11
II.1.	Bespreking	11
II.2.	Conclusie	16
	Beschikbaar gedeelte	18

I. Inleiding

I.1. Aanleiding

In deze beslissing beoordeelt de VREG het door elektriciteitsdistributienetbeheerder PBE (hierna: de netbeheerder) op 30 september 2022 ingediende “Investeringsplan 2023-2032” (hierna: investeringsplan 2023-2032).

I.2. Wettelijke kader

I.2.1. Verplichtingen van de netbeheerder

Krachtens de artikelen 4.1.6, §1 en §2 van het Energiedecreet¹ is de beheerder van het elektriciteitsdistributienet ertoe gehouden o.m. de volgende taken uit te voeren:

- het aanhouden van voldoende netcapaciteit om de elektriciteitsbehoefte te dekken van de afnemers die aangesloten zijn op zijn net en om het vervoer van elektriciteit naar de distributienetten mogelijk te maken;
- de uitbreiding van zijn net in het geografisch afgebakende gebied waarvoor hij is aangewezen, of, als er nog geen net aanwezig is, de aanleg van het net in dat geografisch afgebakende gebied;
- de herstelling, het preventieve onderhoud, de vernieuwing en de verbetering van zijn net en de bijbehorende installaties;
- als neutrale marktfacilitator fungeren door de energie in te kopen die hij gebruikt om energieverliezen te dekken, en door in de niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten in zijn net te voorzien, volgens transparante, niet-discriminerende en marktgebaseerde procedures;
- flexibiliteitsdiensten aankopen, voor het beheer van lokale congestie binnen het dekkingsgebied of voor redispatching, waarvoor de beheerder de aanvrager van flexibiliteit is, in de vorm van producten die gevaloriseerd worden, met het oog op het efficiëntere beheer en de efficiënte ontwikkeling van het elektriciteitsdistributienet;
- het ter beschikking stellen, de plaatsing, de activering, de desactivering, het onderhoud, het herstellen en het actief beheren van digitale, elektronische en analoge meters en tellers.

I.2.2. Verplichting tot indiening van een investeringsplan

Krachtens artikel 4.1.19, §1, eerste lid van het Energiedecreet wordt de ontwikkeling van het distributienet gebaseerd op een transparant investeringsplan dat jaarlijks door de distributienetbeheerder bij de VREG wordt ingediend.

¹ Decreet van 8 mei 2009 “houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid”, BS 7 juli 2009.

Met artikel 4.1.19 van het Energiedecreet, zoals gewijzigd door artikel 39 van het EMD-decreet², heeft de Vlaamse decreetgever, wat betreft het elektriciteitsdistributienet, artikel 32, lid 3 en 4 van de Vierde Elektriciteitsrichtlijn³ omgezet.

Op grond van het voormelde artikel 32, lid 3 wordt de ontwikkeling van een distributiesysteem gebaseerd op een transparant netontwikkelingsplan dat ten minste om de twee jaar door de distributiesysteembeheerders bekend wordt gemaakt en bij de regulerende instantie wordt ingediend. In het netontwikkelingsplan wordt op transparante wijze beschreven welke flexibiliteitsdiensten op middellange en lange termijn vereist zijn en wordt aangegeven welke investeringen voor de komende vijf tot tien jaar worden gepland, met een bijzondere nadruk op de belangrijkste distributie-infrastructuur die vereist is voor de aansluiting van nieuwe productiecapaciteit en nieuwe belasting, inclusief oplaadpunten voor elektrische voertuigen. In het netontwikkelingsplan worden ook de vraagrespons, energie-efficiëntie, energieopslagfaciliteiten of andere hulpbronnen vermeld die de distributiesysteembeheerder moet gebruiken als alternatief voor de uitbreiding van het systeem.

Voorts bevat het voormelde artikel 32, lid 4 de verplichting voor de distributiesysteembeheerder om alle relevante systeemgebruikers en de relevante transmissiesysteembeheerders te raadplegen over het netontwikkelingsplan. De distributiesysteembeheerder maakt de resultaten van de raadpleging samen met het netontwikkelingsplan bekend en dient de resultaten van de raadpleging en het netontwikkelingsplan bij de regulerende instantie in. De regulerende instanties kunnen om wijzigingen van het plan verzoeken.

I.2.2.1. Inhoud van het investeringsplan

De elementen die de netbeheerder in het investeringsplan dient op te nemen, zijn bepaald in artikel 4.1.19, §1, tweede lid van het Energiedecreet. Dit artikel luidt als volgt:

“Het investeringsplan van de elektriciteitsdistributienetbeheerders bevat al de volgende elementen:

1° een gedetailleerde raming van de capaciteitsbehoeften van het net in kwestie en de toekomstverwachtingen in verband met decentrale productie voor een periode van drie en tien jaar, met aanduiding van de onderliggende hypothesen;

2° een investeringsprogramma voor vernieuwing en uitbreiding van het net dat de elektriciteitsdistributienetbeheerders uitvoeren om aan de behoeften te voldoen. Het investeringsprogramma bevat al de volgende elementen:

a) de concreet geplande investeringen voor een periode van drie jaar en de geplande investeringen voor de langetermijnontwikkeling van het net voor een periode van tien jaar;

² Decreet van 2 april 2021 “tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009 tot gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen en tot omzetting van richtlijn (EU) 2019/944 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot wijziging van Richtlijn 2012/27/EU”, *BS* 28 mei 2021.

³ Richtlijn (EU) 2019/944 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 “betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot wijziging van Richtlijn 2012/27/EU (herschikking)”, *Pb.L.* 14 juni 2019, afl. 158, 128.

b) de belangrijkste infrastructuur die vereist is voor de aansluiting van nieuwe productiecapaciteit en nieuwe belasting, inclusief oplaadpunten voor elektrische voertuigen en snellaadinfrastructuur;

c) voorspellingen van de langetermijntrends;

3° een transparante kwantitatieve en kwalitatieve beschrijving van de flexibilitiediensten of andere hulpbronnen, inclusief de onderliggende parameters, de assumpties en de locaties waar die diensten vereist zijn, waarvoor de elektriciteitsdistributienetbeheerders zelf aanvrager van flexibiliteit zijn, in de vorm van niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten en het beheer van lokale congestie binnen hun dekkingsgebied die voor een periode van drie jaar enerzijds en voor een periode van tien jaar anderzijds vereist zijn;

4° een transparante beschrijving van de toepassing van de methodologie, vermeld in artikel 4.2.1, § 2, 14°, waarmee een afweging wordt gemaakt tussen de aankoop van flexibilitiediensten, in functie van het beheer van lokale congestie binnen hun eigen dekkingsgebied, en van niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten en een netinvestering;

5° het resultaat van de afweging, vermeld in punt 4°;

6° een overzicht van en toelichting bij de investeringen die in het afgelopen jaar uitgevoerd zijn;

7° de volumerapportering van activiteiten van flexibilitiediensten op het elektriciteitsdistributienet in de afgelopen twee jaar die voorafgaan aan de indiening van het investeringsplan;

8° de ontwikkeling van diensten en maatregelen die het gebruik van flexibiliteit op het elektriciteitsdistributienet verhogen.”

Krachtens artikel 4.1.19, §1, vijfde lid van het Energiedecreet kan het technisch reglement nader bepalen welke bijkomende informatie kan worden opgevraagd en op welke wijze de informatie ter beschikking wordt gesteld. In de artikelen 2.1.11, §1 tot §3 van het Technisch Reglement voor de Distributie van Elektriciteit in het Vlaamse Gewest⁴ (hierna: TRDE) zijn nadere voorschriften bepaald als volgt:

“§1. Het investeringsplan, bedoeld in artikel 4.1.19 van het Energiedecreet, wordt opgesteld op basis van de gegevens in dit hoofdstuk. Het plan wordt ieder jaar aangepast voor een periode van drie jaar en tien jaar.

§2. Het investeringsplan wordt aan de VREG ter beschikking gesteld volgens het rapporteringsmodel gepubliceerd door de VREG. Het rapporteringsmodel wordt door de elektriciteitsdistributienetbeheerder voorzien van een omstandige, gedetailleerde, duidelijke en transparante toelichting. Gelijktijdig maakt de elektriciteitsdistributienetbeheer ook de resultaten van de publieke consultatie, vermeld in artikel 4.1.19, §2 van het Energiedecreet, over aan de VREG. Het investeringsplan wordt door de elektriciteitsdistributienetbeheerders jaarlijks, telkens vóór 1 oktober ter goedkeuring aan de VREG voorgelegd.

⁴ Technisch Reglement voor de Distributie van Elektriciteit in het Vlaamse Gewest van 25 juni 2021, BS 19 juli 2021.

§3. De elektriciteitsdistributienetbeheerders verstrekken aan de VREG de informatie zoals vermeld in artikel 4.1.19 van het Energiedecreet en verstrekken tevens informatie over de beoordeling die zij uitvoeren van het potentieel voor energie-efficiëntie van hun elektriciteitsinfrastructuur, in het bijzonder wat betreft elektriciteitsdistributie, beheer van de belasting van het elektriciteitsdistributienet en interoperabiliteit, en de aansluiting van installaties voor energieopwekking, inclusief de toegangsmogelijkheden voor micro-energiegeneratoren.”

Bij mededeling van 1 maart 2022 (MEDE-2022-02) heeft de VREG het rapporteringsmodel voor het investeringsplan vastgesteld.⁵

Artikel 4.1.19, §2 van het Energiedecreet verplicht de netbeheerder ertoe om een publieke consultatie te organiseren over het investeringsplan. Dit artikel luidt als volgt:

“§ 2. De distributienetbeheerder en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit consulteren alle relevante netgebruikers en de transmissienetbeheerder over het investeringsplan, vermeld in paragraaf 1.

De distributienetbeheerder en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit bezorgen de resultaten van de publieke consultatie, vermeld in het eerste lid, samen met het investeringsplan, vermeld in paragraaf 1, aan de VREG.”

Artikel 2.1.12 van het TRDE bevat voorts de verplichting voor de netbeheerder om jaarlijks te overleggen met de netbeheerders van de aan zijn net gekoppelde netten. Voormelde bepaling luidt als volgt:

“Minstens eenmaal per jaar pleegt de elektriciteitsdistributienetbeheerder overleg met de beheerders van de met zijn net gekoppelde netten over de geplande investeringen in zijn elektriciteitsdistributienet met inbegrip van de ontwikkelingen van decentrale productie en de daaruit voortvloeiende knelpunten.”

1.2.2.2. Beoordelingsprocedure

In artikel 4.1.19, §3 van het Energiedecreet zijn als volgt de modaliteiten bepaald voor de beoordeling door de VREG van het ingediende investeringsplan:

“§ 3. Het investeringsplan, vermeld in paragraaf 1, wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de VREG.

De VREG maakt zijn beslissing binnen negentig dagen na de dag waarop hij het investeringsplan heeft ontvangen bekend of vraagt binnen dezelfde termijn bijkomende inlichtingen aan de netbeheerder. Als de VREG aan de netbeheerder bijkomende inlichtingen vraagt, wordt de termijn om een beslissing te nemen met negentig dagen verlengd, vanaf de dag nadat de bijkomende inlichtingen werden gevraagd.

⁵ Mededeling van de VREG van 1 maart 2022 met betrekking tot de vaststelling van een model voor het investeringsplan, bedoeld in Hoofdstuk 1 van de Netcode (Titel II) van het Technisch Reglement voor de Distributie van Elektriciteit (TRDE). Te raadplegen via: <https://www.vreg.be/sites/default/files/document/mede-2022-02.pdf>.

De VREG kan, na overleg, de netbeheerder verplichten om het investeringsplan binnen een redelijke termijn aan te passen.

(...)”

In de artikelen 2.1.11, §4 en §5 van het TRDE is de door de VREG te volgen beoordelingsprocedure nader omschreven als volgt:

“§4. De VREG beslist binnen de dertig dagen na de dag waarop hij het investeringsplan heeft ontvangen of het dossier al dan niet ontvankelijk is. Indien het dossier onontvankelijk is, dan beschikt de elektriciteitsdistributienetbeheerder over een termijn van 10 werkdagen om een aangepast dossier over te maken.

De VREG beslist over de gegrondheid van het investeringsplan binnen de negentig dagen na de dag waarop hij het investeringsplan heeft ontvangen. Oordeelt de VREG dat er bepaalde informatie ontbreekt, dan vraagt de VREG om bijkomende inlichtingen. De elektriciteitsdistributienetbeheerder beschikt daarbij telkens over maximaal 10 werkdagen om de afdoende, bijkomende inlichtingen te verschaffen. De VREG beslist in dit geval over de gegrondheid van het investeringsplan binnen de honderdtachtig dagen na de dag waarop hij het investeringsplan heeft ontvangen.

§5. Bij de beslissing ten gronde kan de VREG kan (sic.) het investeringsplan goedkeuren, goedkeuren onder voorwaarden of niet goedkeuren.

Indien de VREG het investeringsplan goedkeurt onder voorwaarden of afkeurt dan dient de elektriciteitsdistributienetbeheerder ten laatste binnen de negentig dagen te rekenen vanaf de dag na de publicatie van de beslissing ten gronde van de VREG op zijn website, een aangepaste versie van het investeringsplan aan de VREG voor te leggen.”

I.2.2.3. Bekendmaking goedgekeurde investeringsplan

Tot slot bevat artikel 4.1.19, §3, vierde lid van het Energiedecreet de verplichting voor de netbeheerder om het goedgekeurde investeringsplan bekend te maken. Dit artikel luidt als volgt:

“Het goedgekeurde investeringsplan wordt op de website van de netbeheerder bekendgemaakt.”

In artikel 2.1.13 van het TRDE wordt deze verplichting tot bekendmaking nader omschreven als volgt:

“Na goedkeuring publiceert de beheerder van het elektriciteitsdistributienet de investeringsplannen op zijn website met weglating van confidentiële informatie, volgens een rapporteringsmodel zoals in onderling overleg met de VREG overeengekomen.”

I.2.2.4. EMD-decreet: wijziging van de inhoud en beoordeling van het investeringsplan

Krachtens de vroegere versie van artikel 4.1.19, §1 van het Energiedecreet, zoals van toepassing tot de inwerkingtreding van het EMD-decreet op 7 juni 2021, diende de netbeheerder jaarlijks slechts een indicatief investeringsplan op te stellen, dat bovendien een periode van slechts drie jaar diende te bestrijken.

De in het investeringsplan op te nemen elementen waren daarenboven ook minder uitgebreid, want beperkt tot 1) een gedetailleerde raming van de capaciteitsbehoeften van het net, met aanduiding van de onderliggende hypothesen, 2) het investeringsprogramma inzake vernieuwing en uitbreiding van het net dat de netbeheerder zal uitvoeren om aan de behoeften te voldoen, 3) een overzicht en toelichting over de in het afgelopen jaar uitgevoerde investeringen, en 4) de toekomstverwachtingen in verband met decentrale productie.⁶

Naast de inhoudelijke vereisten van het investeringsplan, was ook de beoordeling ervan door de VREG anders omschreven. Er was immers bepaald dat de VREG de netbeheerder kon verplichten om het investeringsplan binnen een redelijke termijn aan te passen, indien de VREG vaststelde dat de in het investeringsplan voorziene investeringen de netbeheerder niet in de mogelijkheid stelden om op een adequate en doeltreffende manier aan de capaciteitsbehoeften te voldoen.

In de memorie van toelichting bij het EMD-decreet luidt het als volgt over de wijzigingen van de inhoud en de beoordeling van het investeringsplan:

“Het grote verschil met de vereisten voor het vorige investeringsplan is dat er zowel met de korte en lange termijn moet rekening gehouden worden en dat de investeringsplannen concreet moeten zijn terwijl deze vroeger indicatief waren. Verder komt de aankoop van flexibiliteitsdiensten ook aan bod in het plan en er wordt ook de link gelegd tussen de aankoop van diensten en maken van een netinvestering.

Het investeringsplan (sic.) een duidelijk beeld geven over de investeringen en de aankoop van flexibiliteitsdiensten, en de verhouding tussen beide, die op korte en lange termijn gepland zijn.

(...)

Deze wijzigingen ten opzichte van het huidige en (sic.) moeten de VREG in staat stellen om toezicht te kunnen houden op de toepassing van flexibiliteit op het elektriciteitsdistributienet en het plaatselijk vervoernet voor elektriciteit en de investeringen die nodig zijn, zowel op korte als op lange termijn.”⁷

I.3. Voorwerp

In deze beslissing geeft de VREG zijn goedkeuring, goedkeuring onder voorwaarden of afkeuring aan het door de netbeheerder ingediende investeringsplan 2023-2032.

⁶ Zo luidde het in artikel 4.1.19, §1 van het Energiedecreet:

“§ 1 Iedere netbeheerder stelt jaarlijks een indicatief investeringsplan op voor het net dat hij beheert. Het investeringsplan bestrijkt een periode van drie jaar.

Het investeringsplan bevat:

1° een gedetailleerde raming van de capaciteitsbehoeften van het net in kwestie, met aanduiding van de onderliggende hypothesen;

2° het investeringsprogramma inzake vernieuwing en uitbreiding van het net dat de netbeheerder zal uitvoeren om aan de behoeften te voldoen;

3° een overzicht en toelichting over de in het afgelopen jaar uitgevoerde investeringen;

4° de toekomstverwachtingen in verband met decentrale productie.

(...)

Het technisch reglement kan nader bepalen op welke wijze deze informatie ter beschikking wordt gesteld.”

⁷ Parl. St. VI. Parl. 2020-2021, nr. 663-1, 80.

I.4. Voorafgaande traject

Op 30 september 2022 diende Fluvius System Operator cv (hierna: Fluvius), hierbij handelend als werkmaatschappij van de netbeheerder, per brief bij de VREG het investeringsplan 2023-2032 in, alsook de resultaten van de publieke consultatie die over dit investeringsplan werd georganiseerd.

I.4.1. Beslissing tot ontvankelijkheid

Bij brief van 27 oktober 2022 verklaarde de VREG het door de netbeheerder ingediende investeringsplan 2023-2032 ontvankelijk. In deze brief luidt het als volgt:

“De VREG heeft de investeringsplannen 2023-2032 van de 10 Vlaamse elektriciteitsdistributienetbeheerders en de 9 Vlaamse aardgasdistributienetbeheerders met Fluvius System Operator als werkmaatschappij goed ontvangen op datum van 30 september 2022.

Conform artikel 4.1.19 §2 van het Energiedecreet is door Fluvius System Operator over die investeringsplannen een publieke consultatie gehouden. De resultaten van de publieke consultatie heeft de VREG als bijlage bij de ingediende investeringsplannen ontvangen.

Conform Art. 2.1.11 §2 van het Technisch Reglement voor de Distributie van Elektriciteit in het Vlaamse Gewest (TRDE) en van het Technisch Reglement voor de Distributie van Gas in het Vlaamse Gewest (TRDG) werden de investeringsplannen voor 1 oktober ingediend bij de VREG.

Op basis van het voorgaande verklaart de VREG de ingediende investeringsplannen als ontvankelijk, conform Art. 2.1.11 §4 van het TRDE en van het TRDG. De VREG voert momenteel een grondige beoordeling uit van de investeringsplannen.

In bijlagen geven we voor de volledigheid een overzicht van de conformiteit van de investeringsplannen met het rapporteringsmodel MEDE-2022-02 (elektriciteit) en MEDE-2022-03 (gas) van de VREG.”

Zoals uit voormelde brief reeds blijkt, werd het investeringsplan 2023-2032 tijdig ingediend, en dit volgens het door de VREG vastgestelde rapporteringsmodel. Naast het investeringsplan 2023-2032 zelf, werden ook de resultaten van de publieke consultatie over dit investeringsplan tijdig ingediend.

I.4.2. Vragen om bijkomende inlichtingen

Bij e-mail van 18 november 2022 vroeg de VREG aan Fluvius bijkomende inlichtingen over het investeringsplan 2023-2032, met de vraag om deze over te maken op uiterlijk 2 december 2022 conform artikel 2.1.11, §4, tweede lid van het TRDE.

Bij e-mail van 2 december 2022 maakte Fluvius vervolgens bijkomende inlichtingen over aan de VREG.

Bij brief van 21 december 2022 vroeg de VREG, in navolging van de op 2 december 2022 ontvangen inlichtingen, een tweede keer bijkomende inlichtingen aan Fluvius, met de vraag om deze over te maken op uiterlijk 13 januari 2023 conform artikel 2.1.11, §4, tweede lid van het TRDE.

Bij brief van 13 januari 2023 maakte Fluvius vervolgens bijkomende inlichtingen over aan de VREG.

Op 18 januari 2023 overlegde de VREG met Fluvius over het investeringsplan 2023-2032 en de bijkomende inlichtingen.

I.4.3. Termijn voor beslissing ten gronde

Op 18 november en 21 december 2022 vroeg de VREG aan Fluvius bijkomende inlichtingen. Beide vragen om bijkomende inlichtingen werden tijdig gesteld, d.w.z. binnen de negentig dagen na de dag waarop de VREG het investeringsplan heeft ontvangen (*i.e.* 30 september 2022), zoals bepaald in artikel 4.1.19, §3, tweede lid van het Energiedecreet.

Overeenkomstig artikel 2.1.11, §4, tweede lid van het TRDE dient de VREG een beslissing te nemen binnen de honderdtachtig dagen na de dag waarop hij het investeringsplan heeft ontvangen (*i.e.* 30 september 2022). De VREG dient derhalve ten laatste op 29 maart 2023 een beslissing te nemen over het investeringsplan 2023-2032.

Deze beslissing van de VREG wordt dan ook tijdig genomen.

II. Analyse en beoordeling

II.1. Bespreking

Op grond van artikel 4.1.19 van het Energiedecreet is de VREG bevoegd om een beslissing te nemen over het bij hem ingediende investeringsplan 2023-2032.

Alvorens uiteen te zetten hoe de VREG deze bevoegdheid uitoefent en tot zijn beslissing komt, wenst de VREG kort in te gaan op het totstandkomingsproces van het investeringsplan 2023-2032. Na een voorstelling van het investeringsplan 2023-2032 op een 'dialoogdag', hield Fluvius van 8 juni tot en met 24 juli 2022 de decretaal voorgeschreven publieke consultatie over het investeringsplan, waarbij alle relevante netgebruikers de kans kregen om hun opmerkingen te formuleren. Uit de opmerkingen van de stakeholders blijkt dat deze het proces van het opstellen van het investeringsplan als positief hebben ervaren en dat ze de gehanteerde toekomstscenario's over het algemeen als plausibel beschouwden.

II.1.1. Volledigheid van het investeringsplan

De bevoegdheid van de VREG om een beslissing te nemen over het bij hem ingediende investeringsplan 2023-2032, houdt ten eerste in dat de VREG nagaat of hierin alle elementen zijn opgenomen zoals vereist in artikel 4.1.19, §1, tweede lid van het Energiedecreet en artikel 2.1.11, §3 van het TRDE.

Hierboven (zie Hoofdstuk I.4.1.) werd reeds verwezen naar de beslissing van de VREG van 27 oktober 2022 om het investeringsplan 2023-2032 ontvankelijk te verklaren. Voormelde beslissing houdt tevens de vaststelling in dat het investeringsplan 2023-2032 alle decretaal en reglementair voorgeschreven elementen bevat.

Voormelde beslissing werd bij brief van 27 oktober 2022 overgemaakt aan Fluvius, met als bijlage een overzicht van de conformiteit van het investeringsplan 2023-2032 met het rapporteringsmodel vastgesteld door de VREG. Dit overzicht van de conformiteit van het investeringsplan 2023-2032 met het rapporteringsmodel wordt volledigheidshalve ook bij deze beslissing gevoegd (zie Bijlagen).

II.1.2. Inhoud van het investeringsplan

De bevoegdheid van de VREG om een beslissing te nemen over het bij hem ingediende investeringsplan 2023-2032, houdt ten tweede in dat de VREG nagaat of de hierin opgenomen elementen inhoudelijk beantwoorden aan de vereisten bepaald in de artikelen 4.1.19, §1, eerste en tweede lid van het Energiedecreet en artikel 2.1.11, §2 van het TRDE.

II.1.2.1. Beoordelingskader: het investeringsplan dient transparant, duidelijk en gedetailleerd te zijn

De in het investeringsplan opgenomen elementen dienen inhoudelijk te beantwoorden aan de volgende vereisten, die in essentie erop neerkomen dat het investeringsplan transparant, duidelijk en gedetailleerd moet zijn:

- Het investeringsplan dient transparant te zijn (cfr. artikel 4.1.19, §1, eerste lid van het Energiedecreet).

- Het investeringsplan dient een gedetailleerde raming te bevatten van de capaciteitsbehoeften van het net in kwestie en de toekomstverwachtingen in verband met decentrale productie voor een periode van drie en tien jaar, met aanduiding van de onderliggende hypothesen (cfr. artikel 4.1.19, §1, tweede lid, 1° van het Energiedecreet).
- Het investeringsplan dient een transparante kwantitatieve en kwalitatieve beschrijving van de flexibilitiediensten of andere hulpbronnen te bevatten, inclusief de onderliggende parameters, de assumpties en de locaties waar die diensten vereist zijn, waarvoor de elektriciteitsdistributienetbeheerder zelf aanvrager van flexibiliteit is, in de vorm van niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten en het beheer van lokale congestie binnen zijn dekkingsgebied die voor een periode van drie jaar enerzijds en voor een periode van tien jaar anderzijds vereist zijn (cfr. artikel 4.1.19, §1, tweede lid, 3° van het Energiedecreet).
- Het investeringsplan dient een transparante beschrijving te bevatten van de toepassing van de methodologie, vermeld in artikel 4.2.1, § 2, 14°, waarmee een afweging wordt gemaakt tussen de aankoop van flexibilitiediensten, in functie van het beheer van lokale congestie binnen zijn eigen dekkingsgebied, en van niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten en een netinvestering (cfr. artikel 4.1.19, §1, tweede lid, 4° van het Energiedecreet).
- Het investeringsplan dient te worden ingediend volgens het rapporteringsmodel, dat moet worden voorzien van een omstandige, gedetailleerde, duidelijke en transparante toelichting (cfr. artikel 2.1.11, §2 van het TRDE).

Hierboven (zie Hoofdstuk I.2.2.) werd ook reeds uiteengezet dat uit de wijziging van artikel 4.1.19 van het Energiedecreet door het EMD-decreet en de parlementaire voorbereiding hierbij blijkt dat het investeringsplan concreet moet zijn en niet indicatief. Dit moet de VREG in staat stellen om toezicht te houden op de toepassing van flexibiliteit op het elektriciteitsdistributienet en de investeringen die nodig zijn, zowel op korte als op lange termijn.

II.1.2.2. Toetsing van het investeringsplan 2023-2032 aan het beoordelingskader

De VREG voerde een uitgebreide analyse uit van het bij hem ingediende investeringsplan 2023-2032, in het licht van de hierboven beschreven vereisten waaraan de in het investeringsplan opgenomen elementen inhoudelijk moeten beantwoorden. Hierna worden de voornaamste vaststellingen die het resultaat waren van deze analyse, weergegeven. De volledige, meer uitgebreide analyse van het investeringsplan 2023-2032 is opgenomen in het rapport dat als bijlage bij deze beslissing is gevoegd (zie Bijlagen).

Transparantie

De netbeheerder heeft voor het opstellen van zijn investeringsplan overleg gepleegd met verschillende stakeholders. Op basis van dit overleg heeft de netbeheerder de gehanteerde toekomstscenario's transparant beschreven in zijn investeringsplan.

Een aantal achterliggende assumpties van de simulaties over de impact op het distributienet zijn niet transparant weergegeven in het plan. Het gaat meer bepaald om de volgende assumpties:

- Aan welke vermogens laden de bijkomende elektrische voertuigen?

- Hoe is de strooiing van voertuigen, warmtepompen en PV-installaties uitgevoerd?
- Hoe wordt het resultaat van simulaties vertaald naar concrete investeringen?

Het gehanteerde beleid om over te gaan tot een investering is slechts op algemene wijze beschreven in het investeringsplan. Uit de beschrijving in het investeringsplan kan niet eenduidig worden afgeleid welke randvoorwaarden moeten vervuld zijn om over te gaan tot een proactieve investering, al dan niet in synergie.

In het investeringsplan van de netbeheerder is onvoldoende transparant weergegeven hoe de digitalisering van het distributienet wordt aangewend om de actuele netbelasting te monitoren. Evenmin heeft de netbeheerder beschreven hoe op basis van deze monitoring de achterliggende assumpties zullen worden bijgesteld.

Gedetailleerde raming van de capaciteitsbehoeften en toekomstverwachtingen in verband met decentrale productie, met aanduiding van de onderliggende hypothesen

De raming van de noodzakelijke investeringen in zowel het laagspannings- als het middenspanningsnet is uitgebreid beschreven in het investeringsplan. Achterliggende hypothesen zijn opgesteld en transparant toegelicht. De hypothesen zijn tot stand gekomen op basis van het Europese- en Vlaamse beleid en door overleg met een aantal stakeholders.

Door de grote onzekerheden die inherent zijn aan toekomstvoorspellingen, is het noodzakelijk om zowel de raming als de onderliggende hypothesen op regelmatige basis bij te sturen.

In het investeringsplan wordt niet aangegeven of en in welke mate bij de raming van de capaciteitsbehoeften van het net en toekomstverwachtingen in verband met decentrale productie rekening werd gehouden met de significante stijging van de groothandelsprijzen voor elektriciteit sinds het najaar van 2021.

Beschrijving van flexibiliteitsdiensten

Het investeringsplan vermeldt dat vandaag geen productie-installaties aangesloten op het distributienet zijn onderworpen aan tijdelijke of permanente toegangsbeperkingen. Het is onduidelijk hoe de beslissingen van de VREG tot aansluiting met flexibele toegang (AmfT) hiermee te rijmen zijn. AmfT is immers een vorm van een permanente toegangsbeperking. De mogelijkheid om productie-installaties aan te sluiten onder AmfT werd ingevoerd op vraag van de netbeheerder als alternatief voor een weigering tot aansluiting in situaties waarbij lokaal congestie kon optreden in normale uitbatingsomstandigheden.

Transparante beschrijving van de methodologie waarmee de netbeheerder een afweging maakt tussen een bijkomende investering en de aankoop van flexibiliteit

De beschrijving van de methodologie waarmee de netbeheerder een afweging maakt tussen een bijkomende investering en de aankoop van flexibiliteit, is onvoldoende transparant uitgewerkt. Uit de resultaten van de publieke consultatie over het investeringsplan leidt de VREG af dat meerdere belanghebbenden in essentie ook tot deze vaststelling komen.

De netbeheerder vermeldt in het investeringsplan dat het afwegingskader en -model nog in ontwikkeling is.

Het afwegingskader dat voorligt, strekt ertoe om mogelijke investeringsprojecten te identificeren die in aanmerking kunnen komen voor een alternatief voor de geplande investering. Het resultaat van dit afwegingskader is een lijst met investeringsprojecten waarbij het alternatief voor de investering verdere studie vereist.

Investeringsplan voor de korte termijn moet concreet zijn en niet indicatief

Vanuit de globale inschatting van de noodzakelijke investeringen in de komende tien jaar, rekening houdend met de ingeschatte evolutie tot 2050, is een globaal budget opgesteld voor de netbeheerder. Het uitgerekende lange termijn budget houdt een verhoogd investeringsritme in. Om dit vooropgestelde investeringsritme te bereiken, wordt in de eerste drie jaar het investeringsritme geleidelijk opgetrokken. Nadat de investeringsbudgetten voor de komende tien jaar werden ingeschat, werd er een concrete inschatting gemaakt van de noodzakelijke bijkomende assets op het distributienet in de komende drie jaar.

Hierdoor zijn voor de komende drie jaar de aantallen van te vervangen of bijkomende assets, distributiecabines en meters kabel, gekend. De concrete aantallen zijn in het investeringsplan niet toegewezen aan concrete locaties. Op basis van de voorziene budgetten en afstemming met derde partijen, lokale besturen en nutsmaatschappijen, moeten de concrete investeringen ingepland worden voor de komende drie jaar.

Netgebruikers die vandaag aangesloten zijn op een 230 V-net, moeten in de toekomst toegang kunnen hebben tot een 400 V-net. Deze doelstelling wordt onderschreven door de netbeheerder, die immers stelt dat tegen 2032 bijna iedere netgebruiker toegang zal hebben tot een 400 V-net. Het voorliggende investeringsplan laat echter niet toe om het omzettingpercentage van deze doelstelling vast te stellen, en evenmin blijkt hieruit welke netgebruikers op korte termijn toegang zullen krijgen tot een 400 V-net. Uit de resultaten van de publieke consultatie over het investeringsplan leidt de VREG af dat meerdere belanghebbenden in essentie ook tot deze vaststelling komen.

Coherentie met de assumpties van de beheerders van de gekoppelde netten

De VREG stelt ten slotte vast dat er verschillen zijn tussen de netbeheerder en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit in de in hun investeringsplannen opgenomen inschatting van de capaciteitsbehoefte op zowel de korte als de lange termijn van hun respectievelijke netten, ondanks onderlinge uitwisseling van planningsgegevens. De onderlinge uitwisseling van planningsgegevens is mede de finaliteit van artikel 2.1.12 van het TRDE, op grond waarvan op de netbeheerder de verplichting rust om jaarlijks te overleggen met de beheerders van de met zijn net gekoppelde netten, d.w.z. de beheerder van het plaatselijk vervoernet en de transmissienetbeheerder. De VREG verwacht dat de netbeheerder een investeringsplan indient waarover tijdig met de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit en transmissienetbeheerder werd afgestemd, zodat de gehanteerde prognoses voor de belasting van het net coherent zijn en de planningsgegevens op elkaar zijn afgestemd.

II.1.3. Goedkeuring van het investeringsplan onder de voorwaarde van aanpassing

Hierboven werd reeds uiteengezet dat het investeringsplan 2023-2032 een aantal tekortkomingen bevat. Tegelijk blijkt uit het bovenstaande ook dat het investeringsplan 2023-2032 op verschillende punten wel voldoet aan de decretale en reglementaire vereisten.

De VREG is zich bovendien ervan bewust dat de netbeheerder in het investeringsplan 2023-2032 voor het eerst rekening diende te houden met een horizon van tien jaar en met de overige nieuwe elementen ingevoerd door het EMD-decreet. In dat verband beschouwt de VREG de verplichting voor de netbeheerder om jaarlijks een investeringsplan in te dienen, als een voortdurend proces van bijsturing, aanpassing en uitdieping van het investeringsplan.

In het licht van het voorgaande, meent de VREG dat het investeringsplan 2023-2032 kan worden goedgekeurd, zij het onder de voorwaarde dat de netbeheerder de volgende aanpassingen doorvoert:

- het investeringsplan moet transparant weergeven hoe de verwachte bijkomende belasting op het laagspanningsnet gestrooid wordt om de toekomstige netbelasting te bepalen;
- het investeringsplan moet duidelijke doelstellingen bevatten omtrent digitalisering van het distributienet. In eerste instantie moet de netbeheerder aangeven hoe monitoring wordt aangewend om de belasting van het distributienet op te volgen. Vervolgens moet de netbeheerder eenduidige doelstellingen betreffende de te monitoren assets formuleren;
- het investeringsplan moet een meer uitgebreide en gedetailleerde beschrijving bevatten van de methodologie waarmee de netbeheerder een afweging maakt tussen een bijkomende investering en de aankoop van flexibiliteit. Alle daarbij gehanteerde assumpties moeten voldoende omstandig worden toegelicht in het investeringsplan;
- het investeringsplan moet een duidelijke doelstelling bevatten betreffende de termijn waarbinnen alle netgebruikers toegang zullen hebben tot een 400 V-net; en
- het investeringsplan dient te steunen op assumpties waarover de netbeheerder heeft afgestemd met de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit en de transmissienetbeheerder, zodat deze assumpties coherent zijn met deze waarop het investeringsplan van de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit steunt.

Termijn voor aanpassing van het investeringsplan

Krachtens artikel 4.1.19, §3, derde lid van het Energiedecreet kan de VREG de netbeheerder verplichten om het investeringsplan binnen een redelijke termijn aan te passen. In artikel 2.1.11, §5, tweede lid van het TRDE is in dat kader nader bepaald dat de netbeheerder ten laatste binnen de negentig dagen te rekenen vanaf de dag na de publicatie van deze beslissing op de website van de VREG, een aangepaste versie van het investeringsplan aan de VREG dient voor te leggen.

De VREG is van oordeel dat dient te worden afgeweken van artikel 2.1.11, §5, tweede lid van het TRDE. De VREG stelt immers vast dat, gelet op het tijdstip waarop hij deze beslissing neemt, de netbeheerder ertoe verplicht zou zijn om een aangepaste versie van het investeringsplan 2023-2032 in te dienen binnen de negentig dagen na de publicatie van deze beslissing, terwijl de netbeheerder eveneens ertoe verplicht is om vóór 1 oktober 2023, en dus slechts enkele maanden later, het volgende investeringsplan in te dienen (*cfr.* artikel 4.1.19, §1, eerste lid van het Energiedecreet en artikel 2.1.11, §2 van het TRDE).

Om die reden beslist de VREG dat de netbeheerder, in afwijking van artikel 2.1.11, §5, tweede lid van het TRDE, geen aangepaste versie van het investeringsplan 2023-2032 bij de VREG dient in te dienen.

De netbeheerder dient echter wel de in deze beslissing vastgestelde noodzakelijke aanpassingen van het investeringsplan 2023-2032 door te voeren bij het opstellen van het eerstvolgende investeringsplan.

II.1.4. De draagwijdte van de beslissing van de VREG over het investeringsplan

Hierboven merkte de VREG reeds op dat hij de verplichting voor de netbeheerder om jaarlijks een investeringsplan in te dienen, beschouwt als een voortdurend proces van bijsturing, aanpassing en uitdieping van het investeringsplan. Dat geldt niet enkel voor de netbeheerder, maar ook voor de VREG in de uitoefening van zijn goedkeuringsbevoegdheid. Aangezien de netbeheerder jaarlijks een investeringsplan dient in te dienen, is de beslissing van de VREG over een bij hem ingediend investeringsplan inherent tijdsgebonden. De VREG neemt een beslissing op basis van de ten tijde van de beslissing beschikbare kennis en inzichten. Evenzo zal de VREG zich bij de beoordeling van navolgende investeringsplannen baseren op de op dat moment beschikbare kennis en inzichten, die allicht zullen zijn geëvolueerd, niet in het minst gelet op de horizon van tien jaar waarmee in het investeringsplan rekening moet worden gehouden.

De draagwijdte van deze beslissing over het investeringsplan 2023-2032 is dan ook beperkt, in die zin dat deze geen voorafname vormt op de toekomstige beslissingen van de VREG over navolgende investeringsplannen die de netbeheerder dient in te dienen.

II.1.5. De beoordelingsbevoegdheid van de VREG omvat geen investeringsbedragen

Tot slot, de bevoegdheid van de VREG om een beslissing te nemen over het bij hem ingediende investeringsplan 2023-2032, houdt niet in dat de VREG zich kan uitspreken over de bedragen die de netbeheerder koppelt aan de geplande investeringen. De bevoegdheid van de VREG is immers beperkt, in die zin dat de VREG enkel kan nagaan of de netbeheerder aantoont dat het investeringsprogramma voor vernieuwing en uitbreiding van het net volstaat om te voldoen aan de behoeften van het distributienet, zoals deze door de netbeheerder worden ingeschat voor een periode van drie en tien jaar. Deze beslissing houdt bijgevolg op geen enkele wijze enige goed- of afkeuring in van de in het investeringsplan 2023-2032 opgenomen bedragen van de investeringen die de netbeheerder vooropstelt.

De VREG stelt echter vast dat de netbeheerder in het ingediende investeringsplan 2023-2032 gewag maakt van een goedkeuring door de VREG van het investeringsplan en de bijkomende budgetten. De netbeheerder dient derhalve in het investeringsplan 2023-2032, voorafgaand aan de bekendmaking ervan volgend op deze beslissing, elke vermelding te schrappen die inhoudt dat de goedkeuringsbevoegdheid van de VREG betrekking zou hebben op de bedragen die de netbeheerder koppelt aan de investeringen.

II.2. Conclusie

De netbeheerder heeft het investeringsplan 2023-2032 tijdig ingediend en dit volgens het door de VREG vastgestelde rapporteringsmodel, zodat het ontvankelijk is. Het ingediende investeringsplan bevat voorts alle decretaal en reglementair voorgeschreven elementen en is derhalve volledig.

Het ingediende investeringsplan beantwoordt inhoudelijk echter niet volledig aan de decretale en reglementaire vereisten. Het investeringsplan 2023-2032 wordt om die reden goedgekeurd onder de voorwaarde dat de netbeheerder de volgende aanpassingen doorvoert bij het opstellen van het eerstvolgende investeringsplan:

- het investeringsplan moet transparant weergeven hoe de verwachte bijkomende belasting op het laagspanningsnet gestrooid wordt om de toekomstige netbelasting te bepalen;
- het investeringsplan moet duidelijke doelstellingen bevatten omtrent digitalisering van het distributienet. In eerste instantie moet de netbeheerder aangeven hoe monitoring wordt aangewend om de belasting van het distributienet op te volgen. Vervolgens moet de netbeheerder eenduidige doelstellingen betreffende de te monitoren assets formuleren;
- het investeringsplan moet een meer uitgebreide en gedetailleerde beschrijving bevatten van de methodologie waarmee de netbeheerder een afweging maakt tussen een bijkomende investering en de aankoop van flexibiliteit. Alle daarbij gehanteerde assumpties moeten voldoende omstandig worden toegelicht in het investeringsplan;
- het investeringsplan moet een duidelijke doelstelling bevatten betreffende de termijn waarbinnen alle netgebruikers toegang zullen hebben tot een 400 V-net; en
- het investeringsplan dient te steunen op assumpties waarover de netbeheerder heeft afgestemd met de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit en de transmissienetbeheerder, zodat deze assumpties coherent zijn met deze waarop het investeringsplan van de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit steunt.

Beschikking gedeelte

De VREG beslist:

Artikel 1. Het investeringsplan 2023-2032 van elektriciteitsdistributienetbeheerder PBE goed te keuren onder de volgende cumulatieve voorwaarden:

- elektriciteitsdistributienetbeheerder PBE geeft uitvoering aan artikel 2 van deze beslissing;
- de VREG stelt vervolgens vast, bij de beoordeling van het eerstvolgende investeringsplan dat elektriciteitsdistributienetbeheerder PBE indient, dat deze uitvoering heeft gegeven aan artikel 2 van deze beslissing.

Artikel 2. Elektriciteitsdistributienetbeheerder PBE te bevelen om bij het opstellen van het eerstvolgende investeringsplan de volgende aanpassingen door te voeren:

- het investeringsplan moet transparant weergeven hoe de verwachte bijkomende belasting op het laagspanningsnet gestroomd wordt om de toekomstige netbelasting te bepalen;
- het investeringsplan moet duidelijke doelstellingen bevatten omtrent digitalisering van het distributienet. In eerste instantie moet de netbeheerder aangeven hoe monitoring wordt aangewend om de belasting van het distributienet op te volgen. Vervolgens moet de netbeheerder eenduidige doelstellingen betreffende de te monitoren assets formuleren;
- het investeringsplan moet een meer uitgebreide en gedetailleerde beschrijving bevatten van de methodologie waarmee de netbeheerder een afweging maakt tussen een bijkomende investering en de aankoop van flexibiliteit. Alle daarbij gehanteerde assumpties moeten voldoende omstandig worden toegelicht in het investeringsplan;
- het investeringsplan moet een duidelijke doelstelling bevatten betreffende de termijn waarbinnen alle netgebruikers toegang zullen hebben tot een 400 V-net; en
- het investeringsplan dient te steunen op assumpties waarover de netbeheerder heeft afgestemd met de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit en de transmissienetbeheerder, zodat deze assumpties coherent zijn met deze waarop het investeringsplan van de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit steunt.

Artikel 3. Elektriciteitsdistributienetbeheerder PBE te bevelen om

- eerst, het investeringsplan 2023-2032 aan te passen, door schrapping van elke vermelding die inhoudt dat de goedkeuringsbevoegdheid van de VREG betrekking zou hebben op de bedragen die de netbeheerder koppelt aan de investeringen;
- vervolgens, het overeenkomstig het eerste lid aangepaste investeringsplan 2023-2032 op zijn website bekend te maken, met de uitdrukkelijke vermelding dat de VREG het investeringsplan 2023-2032 heeft goedgekeurd onder voorwaarden, en met een verwijzing naar deze beslissing van de VREG, met inbegrip van een link naar de webpagina van de VREG waarop deze beslissing wordt gepubliceerd.

Artikel 4. Te verklaren dat deze beslissing in werking treedt op de dag van de publicatie ervan op de website van de VREG.

Voor de VREG,

Sint-Joost-ten-Node,

Digitally signed by
Pieterjan Renier
Ondertekend door: Pieterjan Renier (Signature)
Ondertekentijd: 29-3-2023 | 16:30:45 CEST
 C: BE
Uitgever: Citizen CA
F26A5D189DB443D892EFA7DB82D18350

Pieterjan Renier
Algemeen directeur

Bijlagen:

1. Overzicht van de conformiteit van het investeringsplan 2023-2032 met het rapporteringsmodel vastgesteld bij MEDE-2022-02.
2. RAPP-2023-06: Rapport over de investeringsplannen 2023-2032 van de elektriciteitsnetbeheerders in het Vlaamse Gewest.